

[Kaj Andressen.]

samme byggeri finansieret den 16. oktober 1969 ville få en m²-pris på 140 kr. 17 øre. Heraf følger, at den årlige husleje, der i det første tilfælde ville være 12.107 kr. årlig, ved en finansiering i oktober ville være på 14.296 kr. — en forøgelse på 2.189 kr. årlig eller 182 kr. pr. måned. Hvis man beregner det som indeks, svarer det til, at et huslejeindeks i foråret på 100 bliver til 118 i oktober måned, en huslejestigning på næsten 20 pct. for den bygherre, som måtte finansiere i oktober måned, i forhold til den, der fik det gjort i maj. Og den stigning på de 182 kr. om måneden skal den lejlighed bære hele resten af sin levetid.

De chok, regeringens økonomiske politik har givet bygge- og boligfolk i sommer og i efteråret, kan vel nok i sig selv afskrække en del af dem fra at gå i gang med nye opgaver, de fremmer i hvert fald ikke nybyggeriet. Hvad får de så af trøst her i efteråret? Hvordan er det, regeringen vil hjælpe på den situation, nybyggeriet er kommet i? Det vil man tilsyneladende ved at gøre boligen endnu dyrere. For at føje spot til skade siger man til de bygherrer, der i dag skal forberede nybyggeri, der måske er færdigt om 3-4 år: ikke alene skal de lejere i byggeriet, der er blevet færdigt nu her i efteråret, bøde med 182 kr. mere om måneden end for et halvt år siden, men lejere, I nu vil bygge for, må forvente en kur bestående af forkortet lånetid, større selvfinansiering, måske en forringet rentesikring eller bortfald af den, en reduceret boligsikringsordning — alle ingredienser, der vil betyde højere husleje, større boligudgift. Det er i hvert fald, hvad man har måttet uddrage af de udtalelser, der er fremsat både af ministre og af repræsentanter for regeringspartierne.

Og så kommer oven i det hele chokrapporten fra Kurt Hansen, som, hvis den skal realiseres, giver nybyggeriet et ordentligt skud for boven. For det sociale byggeri vedkommende helt ødelæggende: korte lån, høje afdrag, der sætter den i forvejen høje husleje i vejret, uden at rentesikringen virker, en forhøjelse af indskuddene til den størrelse, som vi for blot et par år siden konstaterede netop hindrende jævne folk i at flytte ind. Det er simpelt hen en bombe under det sociale byggeri.

Af rent menneskelige og af sociale grunde vil vi skabe boliger til familier med børn; af økonomiske grunde vil vi tage muligheden fra dem.

Hvorfor skal i øvrigt nybyggeriets fremtidige beboere betale for nybyggeriets kritiske situation i dag eller den kritiske økonomiske situation, i øvrigt uden at den øjeblikkelige krise får gavn deraf? Et pres på nybyggeriets pris vil på ny uddybe skævheden på boligmarkedet og skabe større forskelle, end vi i sin tid forsøgte at udligne. Tror man, det fremmer nybyggeriet? Eller mener boligministeren ikke, at øget boligbyggeri er nødvendigt i de kommende år? Jeg synes ikke, at begrænsninger i boligbyggeriet bør anvendes som midler i den aktuelle økonomiske politik, alene af den grund, at virkningerne kommer langt senere og rammer nogle andre mennesker.

Jeg går ud fra, at ministeren har læst den meget alvorlige advarsel mod den påtænkte politik, som i Politikens kronik for den 22. oktober 1969 blev rettet både til regering og folketing af en så erfaren og kyndig byggeekspert som boligministeriets tidligere afdelingschef, nu direktør i KAB, Niels Salicath. Under titlen „Boligfrem- eller tilbageskridt“ skriver Niels Salicath bl. a. om det uheldige i at anvende midler, der hindrer en fornuftig langtidsplanlægning af den store del af byggeriet, og så føjer han til:

„Skal disse problemer“

— de økonomiske —

„overvindes, går vejen ikke over forholdsregler, som øger byrden for dem, der flytter ind i det nyeste byggeri.“

Det er jo også mærkeligt, at det er disse 40.000-50.000 familier, der skal løse den økonomiske situation. Vil man løse boligproblemet, må man tværtimod lette vilkårene for nybyggeriet. Derfor mener vi, at vejen til at sikre et tilstrækkeligt stort nybyggeri til rimelige priser er en forøgelse af det almennyttige rentesikrede byggeri. Men måske, og det kan ministeren vel oplyse os om, er det netop regeringens bevidste hensigt, at boligbyggeriet skal reduceres i omfang. Min frygt i den retning har jeg såmænd ikke fra egne onde drømme, den stammer fra boligministerens partiblads Aalborg Stiftstidende, der forleden skrev:

„Hvis valget står mellem at skaffe kapital til eksporterhvervene eller til